

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br.: IT-95-5/18-T
Datum: 16. avgust 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**
 sudija Howard Morrison
 sudija Melville Baird
 sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **16. avgusta 2011.**

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA ODOBRENJE ZA ULAGANJE
ŽALBE NA ODLUKU O PONOVNOM RAZMATRANJU ZAŠTITNIH MJERA
(KDZ531)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku o ponovnom razmatranju" koji je optuženi podnio 4. jula 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku po tom Zahtjevu.

1. Činjenični kontekst i argumentacija strana

1. Nakon što je 30. juna 2011. godine primio materijal koji je bio podložan odloženom objelodanjivanju,¹ optuženi je podnio "Zahtjev za ponovno razmatranje zaštitnih mjera za svjedoka KDZ531" (dalje u tekstu: Zahtjev u vezi sa svjedokom KDZ531), osporavajući odluku Pretpretresnog vijeća kojom su svjedoku KDZ531 odobrene zaštitne mjere svjedočenja na zatvorenoj sjednici i odloženo objelodanjivanje njegovog identiteta do 30 dana prije njegovog svjedočenja, te zahtjevajući da Vijeće održi pretres u prisustvu svjedoka KDZ531 na kojoj bi se utvrdilo da li bi on mogao da svjedoči pod manje strogim zaštitnim mjerama.² Optuženi smatra da Vijeće treba *de novo* da ispita prvobitni zahtjev za zaštitnim mjerama, i to ne primjenom testa za "ponovno razmatranje", a na osnovu toga što su zaštitne mjere odobrene na temelju argumenata koje je Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo), iznijelo *ex parte* u odnosu na optuženog i koje optuženi do tada nije imao priliku da vidi ili ospori.³

¹ V. Pretres, T. 15686 – 15687 (29. juni 2011.) (djelimično zatvorena sjednica), na kom je Pretresno vijeće optuženom odobrilo pristup *ex parte* podnescima koji se odnose na odobravanje zaštitnih mjera za svjedoka KDZ531. V. takođe Zahtjev za preklasifikaciju *ex parte* podnesaka: svjedoci KDZ531 i KDZ555, 23. juni 2011. godine; Odgovor tužilaštva na Zahtjev optuženog za preklasifikaciju *ex parte* podnesaka: svjedoci KDZ531 i KDZ555, 28. juni 2011. godine.

² Zahtjev u vezi sa svjedokom KDZ531, par. 5, 7. V. Zahtjev tužilaštva za odlaganje objelodanjivanja za KDZ456, KDZ493, KDZ531 i KDZ532, i izmjenu zaštitnih mjera za KDZ489, 8. maj 2009. godine, gdje je tužilaštvo, između ostalog, tražilo odobrenje zaštitnih mjera za svjedoka KDZ531, i Odluka po Zahtjevu tužilaštva za odlaganje objelodanjivanja za KDZ456, KDZ493, KDZ531 i KDZ532 i Izmjenu zaštitnih mjera za KDZ489, 5. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka o zaštitnim mjerama) gdje je Pretpretresno vijeće za svjedoka KDZ531 odobrilo zaštitne mjere svjedočenja na zatvorenoj sjednici i odloženog objelodanjivanja identiteta optuženom do 30 dana prije njegovog svjedočenja.

³ Zahtjev u vezi sa svjedokom KDZ531, par. 2-3, 7.

2. Takođe 30. juna 2011. godine, tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za ponovno razmatranje zaštitnih mjera za svjedoka KDZ531 s povjerljivim dodatkom A (dalje u tekstu: Odgovor) u kom je iznijelo argument da Zahtjev u vezi sa svjedokom KDZ531 treba da bude odbijen jer optuženi nije ispunio uslove za ponovno razmatranje budući da je Pretpretresno vijeće valjano razmotrilo informacije u vezi sa zahtjevom svjedoka KDZ531 za zaštitnim mjerama i pravilu primjenilo relevantna pravila o zaštitnim mjerama.⁴

3. Dana 1. jula 2011. godine, Vijeće je donijelo usmenu odluku po Zahtjevu u vezi sa svjedokom KDZ531 (dalje u tekstu: Osporavana odluka). Utvrdivši prvo da Zahtjev u vezi sa svjedokom KDZ531 predstavlja zahtjev za ponovno razmatranje Odluke o zaštitnim mjerama,⁵ Vijeće ga je odbilo na osnovu toga što optuženi nije dokazao da je u Odluci Pretpretresnog vijeća o zaštitnim mjerama načinjena očigledna greška u rasuđivanju i toga što se Vijeće, uzimajući u obzir trenutnu zabrinutost koju je izrazio KDZ531, nije uvjerilo da je potrebno da ponovo razmotri svoju odluku kako bi se spriječila nepravda.⁶

4. Optuženi u svom Zahtjevu traži odobrenje da podnese žalbu na Osporavanu odluku jer bi to bila prilika da Žalbeno vijeće izloži smjernice u vezi s "odgovarajućim standardom koji treba primijeniti na zahtjeve za ponovno razmatranje odluka zasnovanih na *ex parte* podnescima".⁷ Optuženi tvrdi da ovo pitanje ispunjava oba kriterija pravila 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik),⁸ te da se, po svemu sudeći, radi o pitanju o kome prethodno nije odlučivano na *ad hoc* Međunarodnim sudovima.⁹ Optuženi dodaje da se može iznijeti čvrst argumenti da je Vijeće pogriješilo time što je odbacilo ponovno razmatranje odluke donijete na osnovu *ex*

⁴ Odgovor, par. 1, 4, 7.

⁵ Pretres, T. 15837 (1. juli 2011.).

⁶ Pretres, T. 15837-15838 (1. juli 2011. godine). Vijeće je dodalo sljedeće: "Vijeće podsjeća da je u svojoj odluci od 5. juna 2009. godine utvrdilo da su pseudonim i zatvorena sjednica odgovarajuće mjere i da su nužne radi zaštite privatnosti i zaštite KDZ531 i njegove porodice. Takođe je utvrdilo da su takve mere u skladu s pravima optuženog u ovom predmetu. Dolazeći do tog zaključka, Vijeće je pažljivo razmotrilo sve informacije koje su mu date na uvid i procijenilo ih je u odnosu na prava optuženog". V. Pretres, T. 15837 (1. juli 2011. godine).

⁷ Zahtjev, par. 10.

⁸ Zahtjev, par. 1, 4.

⁹ Zahtjev, par. 7.

parte informacija. Stoga, odluka Žalbenog vijeća u ovoj fazi postupka "može da spriječi ponavljanje grešaka od strane Vijeća".¹⁰

5. U vezi s testom za odobrenje na osnovu pravila 73(B), optuženi tvrdi da pitanje o kome se radi značajno utiče na pravičnost njegovog suđenja, jer odloženo objelodanjivanje identiteta svjedoka direktno utiče na njegovo pravo, predviđeno članom 21(4)(b) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), na odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu svoje odbrane.¹¹ Optuženi takođe tvrdi da zaštitna mjera svjedočenja na zatvorenoj sjednici direktno ugrožava njegovo pravo na javno suđenje koje mu je zajamčeno u članu 20(4) Statuta.¹² Pored toga, prema optuženom, na spisku svjedoka tužilaštva ima još deset svjedoka za koje su nalozi za odloženo objelodanjivanje izdati na *ex parte* osnovi i on ima namjeru da podnese zahtjeve da Vijeće ponovo razmotri odluke o zaštitnim mjerama za većinu tih svjedoka. Stoga, pošto će se ovo pitanje više puta pojaviti tokom suđenja i pošto optuženi trpi kumulativnu štetu zbog primjene standarda navedenog u Osporavanoj odluci, on tvrdi da bi promptno rješavanje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak.¹³

6. Dana 8. jula 2011. godine, tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za odobrenje ulaganje žalbe na Odluku o ponovnom razmatranju" (dalje u tekstu: Odgovor), kojim se usprotivilo Zahtjevu.¹⁴ Tužilaštvo tvrdi da pitanje da li je standard koji je Vijeće primjeno u Osporavanoj odluci primjeren u odnosu na ponovno razmatranje odluka zasnovanih na *ex parte* podnescima, koje je pokrenuo optuženi, nema značajnijeg uticaja na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ni na konačni ishod suđenja, niti bi promptno rješavanje pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak ili imalo praktičnog uticaja na vođenje postupka.¹⁵

¹⁰ Zahtjev, par. 7.

¹¹ Zahtjev, par. 5. Optuženi dodaje da su pretresna vijeća na Međunarodnom sudu, uključujući ovo Vijeće, odobravala ulaganje žalbi u vezi s pitanjima koja utiču na pravo optuženog na odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu odbrane. V. Zahtjev, par. 9.

¹² Zahtjev, par. 5.

¹³ Zahtjev, par. 6.

¹⁴ Odgovor, par. 1.

¹⁵ Odgovor, par. 2, 10.

7. Što se tiče prvog aspekta testa za odobrenje, tužilaštvo tvrdi da optuženi nije pokazao nikakav bitan uticaj toga što je Vijeće na njegove prigovore na zaštitne mjere koje su odobrene za svjedočke umjesto standarda preispitivanja *de novo* primjenilo uobičajeni standard za ponovno razmatranje.¹⁶ Pored toga, prema tužilaštvu, bez obzira na to da li će Vijeće na zahtjev za izmjenu zaštitnih mjera za svjedoka na koga se odnosi odloženo objelodanjivanje primijeniti standard ponovnog razmatranja ili standard preispitivanja, takav zahtjev se u pravilu podnosi nakon što je dotično objelodanjivanje izvršeno.¹⁷ Kada je u pitanju drugi aspekt testa, tužilaštvo tvrdi da rješavanje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća u ovoj fazi postupka neće imati nikakvog praktičnog uticaja na vođenje postupka jer će optuženi imati mogućnost da u eventualnom kasnijem zahtjevu za ponovno razmatranje zaštitnih mjera izvede relevantne dokaze ili argumente i, ukoliko Vijeće bude smatralo da je to potrebno učiniti da bi se spriječila nepravda, onda zaštitne mjere mogu biti izmijenjene.¹⁸

8. Tužilaštvo konačno dodaje da bi Vijeće, čak i ukoliko smatra da su uslovi za odobrenje na osnovu pravila 73(B) ispunjeni, trebalo da iskoristi svoje diskreciono pravo da odbije Zahtjev jer je Ospravljena odluka od ograničenog značaja za postupak i nije dovela do nepravičnosti ili štete u odnosu na optuženog, niti će dovesti do nepravičnosti ili štete u daljem toku postupka.¹⁹

II. Mjerodavno pravo

9. Na odluke o preliminarnim podnescima ne može se uložiti interlokutorna žalba osim u slučaju kada pretresno vijeće da odobrenje.²⁰ Na osnovu pravila 73(B) Pravilnika, pretresno vijeće može odobriti ulaganje žalbe ukoliko se predmetna odluka "tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak".

¹⁶ Odgovor, par. 6.

¹⁷ Odgovor, par. 8.

¹⁸ Odgovor, par. 11.

¹⁹ Odgovor, par. 2, 14.

²⁰ V. pravila 72(B), 73(C) Pravilnika.

10. Stoga se ovaj test sastoji od dva "kriterijuma", od kojih oba moraju biti ispunjena kako bi Vijeće moglo da primjeni svoje diskreciono pravo i odobri ulaganje žalbe. Stoga, "čak i u slučajevima kada se pokreću značajna pravna pitanja, [...] pravni učinak pravila 73(B) takav da zabranjuje davanje potvrde ako strana u postupku koja je traži ne dokaže da su ispunjena oba kriterijuma".²¹ Zahtjev za odobrenje se zato "ne može odnositi na to da li je odluka ispravno obrazložena ili ne".²²

III. Diskusija

11. U odnosu na prvi kriterijum testa, Vijeće smatra da optuženi nije dokazao da se Osparavana odluka odnosi na pitanje koje bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na konačni ishod suđenja. Ovo Vijeće je već ranije konstatovalo da je zaštitna mjera odloženog objelodanjivanja optuženom na osnovu pravila 69 Pravilnika po svojoj prirodi oštra mjera i treba da se odobrava samo u izuzetnim okolnostima jer može uticati na mogućnost optuženog da ima odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu odbrane, garantovane članom 21(4)(b) Statuta.²³ Isto tako, kad se radi o svjedočenju na zatvorenoj sjednici, Vijeće je dosad zauzimalo stav da takva zaštitna mjera, s obzirom na to da se njome sprečava javna distribucija svjedočenja svjedoka,, može u nekim okolnostima da ugrozi pravo optuženog na javno suđenje.²⁴ Vijeće je, stoga, mišljenja da

²¹ *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-PT, "Odluka po Zahtjevu tužilaštva za potvrdu radi ulaganja interlokutorne žalbe na 'Odluku po Zahtjevu tužioca da se odobri izmjena optužnice'", 12. januar 2005. godine, str. 1.

²² *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Lukićevom Zahtevu za ponovno razmatranje Odluke Pretresnog veća po Zahtevu za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka i Odluka po Zahtevu odbrane za produženje roka za podnošenje Završnih pretresnih podnesaka", 2. juli 2008. godine, par. 42; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Zahtevu odbrane za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na Odluku na osnovu pravila 98bis", 14. juni 2007. godine, par. 4; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, "Odluka po Nikolićevom i Bearinom zahtjevu za odobrenje da ulože žalbu na Odluku na osnovu pravila 92quater", 19. maj 2008. godine, par. 16; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, "Odluka po Zahtjevu za odobrenje žalbe na Odluku na osnovu pravila 98bis", 15. april 2008. godine, par. 8; *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, "Odluka po zahtevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku Pretresnog veća po Zahtevu tužilaštva za postupak *voir dire*", 20. juni 2005. godine, par. 4.

²³ V. Odluka o zaštitnim mjerama, par. 10, 15. Iz tih razloga, dužnost je Pretresnog vijeća da uspostavi ravnotežu između prava optuženog i bezbjednosti žrtava i svjedoka. V. Odluka o zaštitnim mjerama, par. 10-12.

²⁴ V. povjerljiva Odluka po Zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka KDZ487, 24. novembar 2009. godine, par. 18; povjerljiva Odluka po Zahtjevu tužilaštva za postavljanje uslova na osnovu pravila 70 za tri svjedoka, 30. novembar 2009. godine (dalje u tekstu. Odluka o tri svjedoka), par. 21. Vijeće je takođe utvrdilo da svako odstupanje od javnog karaktera suđenja mora biti legitimno, tako da mjeru svjedočenja na zatvorenoj sjednici treba primjenjivati na izuzetnoj osnovi. V. Odluka o tri svjedoka, par. 21, 23.

se pitanje odobravanja zaštitnih mjera za svjedoka KDZ531 odnosi direktno na pravičnost postupka. I pored toga, osnova za Zahtjev optuženog nije činjenica da je Pretpretresno vijeće uopšte odobrilo zaštitne mjere, već da je ovo Vijeće u Osporavanoj odluci primjeno test za ponovno razmatranje u odnosu na Odluku Pretpretresnog vijeća, umjesto da ponovo razmotri da li da odobri zaštitne mjere za svjedoka KDZ531.

12. Vijeće je saglasno sa optuženim da su test koji treba primjeniti kod razmatranja novog zahtjeva za zaštitne mjere i standard koji se mora poštovati prilikom ponovnog razmatranja neke odluke po prirodi različiti. Međutim, Vijeće ne vidi kako bi primjena različitog standarda u ovoj fazi uticala na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja. Shodno tome, Vijeće smatra da nisu ispunjeni elementi prvog kriterijuma testa za odobrenje.

13. U odnosu na drugi kriterijum testa, Vijeće ne smatra da je optuženi objasnio kako bi se ovaj postupak mogao suštinski pospješiti tako što bi Žalbeno vijeće promptno rješilo pitanje da li odluke donijete na osnovu *ex parte* podnesaka treba da budu podvrgнуте testu za ponovno razmatranje ili bi ih Vijeće u svakom slučaju moralо ponovo razmotriti. Što se tiče tvrdnje optuženog da bi promptno rješavanje od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak u odnosu na deset dodatnih svjedoka na Spisku svjedoka tužilaštva za koje su nalozi o zaštitnim mjerama izdati na *ex parte* osnovi, Vijeće ima u vidu da bi se žalbe na naloge kojima je odobreno odloženo objelodanjivanje trebale podnijeti *nakon* što optuženom bude objelodanjen identitet svjedoka koji su sada pod zaštitnim mjerama. Ukoliko optuženi iskoristi svoje pravo da ospori zaštitne mjere koje su trenutno na snazi za određene svjedoke tužilaštva, Vijeće će, u tom trenutku, uzeti u obzir sve nove faktore ili argumente koje predoči optuženi i utvrдиće da li su izmjena ili ukidanje zaštitnih mjera opravdani u cilju sprečavanja nepravde. Ovakvim pristupom optuženom se ne nanosi nikakva šteta. Shodno tome, Vijeće je takođe utvrdilo da nije ispunjen drugi kriterijum testa.

IV. Dispozitiv

14. S tim u skladu, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 73(C) Pravilnika, ovim
ODBIJA Zahtjev.

Sastavljeni na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na
engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 16. avgusta 2011. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]